

RECENZIE

VIDOVÁ, J.: *Investície a inovácie v ekonomike.*

Bratislava: Vydavateľstvo Ekonóm, 2013, 238 s. ISBN 978-80-225-3621-9.

Investície a inovácie sú v súčasnosti pojmami, o ktoré sa opierajú ekonómovia ako o hlavné faktory vplyvujúce na ekonomický rast. Predkladaná vysokoškolská učebnica pozostáva z dvoch častí; prvá časť je venovaná problematike investícií a druhá časť rozoberá problematiku inovácií v ekonomike.

Investície určujú dynamiku vývoja ekonomiky, dlhodobý ekonomický rast a celkovú výkonnosť ekonomiky, výrazne ovplyvňujú agregátny dopyt a zároveň vedú k akumulácii kapitálu, čím sa zvyšuje potenciálny produkt danej krajiny a podporuje ekonomický rast. V prvej až štvrtej kapitole sa autorka postupne venuje charakteristike základných pojmov investičnej teórie. Prvá kapitola sa venuje investíciám, teoretickému exkurzu, druhá kapitola rieši problematiku kapitálu, druhy kapitálu. V tretej kapitole autorka bližšie popisuje investičnú politiku zameranú na dosiahnutie stanovených cieľov prostredníctvom jej nástrojov a hospodárskej politiky. Štvrtá kapitola rieši význam a podstatu investičných stratégií. V piatej kapitole podrobne analyzuje zdroje financovania investičných projektov a spôsoby financovania investičných potrieb. S každou investíciou súvisí rozhodovanie o spôsobe financovania, o efektívnosti. Výstižne uvádza, že investičné rozhodnutia môžu byť často ovplyvňované aj tým, aká optimistická, resp. pesimistická je nálada medzi podnikateľmi. Preto očakávania hospodárskeho, sociálneho a politického vývoja významne ovplyvňujú investičné rozhodnutia podnikateľov. Ak podnikatelia očakávajú priaznivý vývoj, ich investičná aktivita sa zvyšuje. Preto je tiež dôležité správne načasovanie investičných rozhodnutí. Investičnému rozhodovaniu a efektívnosti vynakladania investičných zdrojov sa venuje šiesta kapitola. Vysokoškolská učebnica síce zahŕňa rozsiahly komplex otázok danej problematiky, ale snaží sa klásť dôraz predovšetkým na kvantifikáciu rozhodnutí prijímaných v oblasti investícií tým, že uvádza celý rad ukazovateľov a metód používaných pri hodnotení efektívnosti investičných projektov. Popri teoretickom objasňovaní podstaty týchto metód uvádza i celý rad ilustratívnych príkladov, ktoré môžu slúžiť ako prostriedok lepšieho pochopenia podstaty, zmyslu a cieľov týchto metód. V siedmej kapitole sa autorka podrobnejšie venuje medzinárodnému podnikaniu, teoretickým východiskám zahraničných investícií, ich podstate a významu pre domácu, ako aj hosťiteľskú ekonomiku. V tejto kapitole sú podrobne spracované faktory ovplyvňujúce prílev zahraničných investícií i stav, týkajúci sa slovenskej ekonomiky v danej oblasti. Náplňou ôsmej kapitoly je inštitucionálne a legislatívne zabezpečenie investičných

procesov v ekonomike SR. Autorka uvádza hlavné inštitúcie, ktoré sú tvorcami investičných procesov a uvádza zákony upravujúce investičné procesy. Náplňou tejto kapitoly je aj časť venovaná malému a strednému podnikaniu.

Dejiny ľudstva sú dejinami objavov a vynálezov, technologických skokov. Sú reťazcom inovácií, ktorých hlavným cieľom je dosiahnuť určité výsledky pri čo najefektívnejšom využívaní zdrojov. Inovácie sú témou, ktorá je obsahom druhej časti učebnice. Predstavujú jeden z rozhodujúcich faktorov na dosiahnutie podnikateľskej excelentnosti. Inovácia má však širší záber a predstavuje viac než len výsledok vedecko-technického rozvoja. Inovácie sú vo svojej podstate, príprave a realizácii javom viac sociálnym ako technickým, či ekonomickým. Základnou úlohou dnešného manažmentu je zabezpečiť potrebnú úroveň konkurencieschopnosti, čo si v dynamickom prostredí vyžaduje preniest ťažisko pozornosti od produktivity a nákladov k otázke kvality a inovácií.

Autorka sa podrobnejšie venuje inováciám ako faktoru, ktorý zohráva zásadnú úlohu v prebiehajúcej ekonomickej, politickej a sociálnej transformácii nielen rozvíjajúcich sa krajín, ale aj štátov s rozvinutou infraštruktúrou. Inovačná politika by mala preto patriť k prioritným oblastiam, prostredníctvom ktorých možno zabezpečiť dlhodobý rozvoj ekonomickej prosperity spoločnosti, ako aj riešiť súčasné aktuálne problémy rastu výkonnosti ekonomiky v podmienkach krízových javov globálneho hospodárstva. Teoretickým východiskám inovácií, ich podstate a významu pre ekonomiku sa autorka podrobnejšie venuje v desiatej kapitole. Následne v jedenástej kapitole približuje čitateľovi podstatu inovačnej a vedecko-technickej politiky Európskej únie a SR. V dvanástej a trinástej kapitole aktuálne reaguje na stratégiu Európa 2020, na potreby orientovať sa na vedu a výskum, transfer technológií, zvyšovanie výdavkov na vedu a výskum v SR a v krajinách Európskej únie.

Predkladaná vysokoškolská učebnica je napísaná zrozumiteľným jazykom a obsahom presahuje rámec základnej študijnej literatúry. Môže poslúžiť ako pomôcka pri výkone investičných rozhodnutí či pri realizácii investičnej a inovačnej politiky v hospodárskej praxi. Sprehľadňuje inak dosť zložitý systém nástrojov, programov, podpora a politík v oblasti investícií a inovácií, rozširuje informácie o nových aspektoch väzby medzi investíciami a inováciami.

Ivan Laluha